

טיוטת חוק לרישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (מס' 11), התשפ"ג-2023 – הסמכת

ועדת שרים לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מחליטים:

- א. לאשר עקרונית את טיוטת חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (מס' 11), התשפ"ג-2023 המצורפת בזאת.
- ב. להסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת.
- ג. בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת לקצר את תקופת ההנחה ולהקדים את הדיון בהצעת החוק.
- ד. בהתאם לסעיף 88(ב) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

מוצע לאשר עקרונית את טיוטת החוק שבכותרת ולהסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה שתוגש לכנסת, כמפורט להלן:

לעניין סעיף 1 לטיוטה: סעיף 247(א) לחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016 (להלן – החוק), קבע כי צווי הפיקוח שהסדירו בעבר חלק מן הענפים המוסדרים בחוק ימשיכו לעמוד בתוקפם גם לאחר חקיקתו לתקופה של שנתיים, שמאז הוארכה מספר פעמים, כל עוד לא נקבעו לפי החוק הוראות אחרות, זאת עקב הצורך להתקין עשרות רבות של תקנות לפי החוק. התקנות שעודן בהכנה קרובות להשלמה.

כדי למנוע מצב של ריק סטטוטורי ביחס לאותם תחומי פעילות בתחום הרכב, בהם טרם הושלמה חקיקת המשנה לפי החוק, מוצע להאריך את תוקף צווי הפיקוח עד ליום 31.7.2024.

במהלך תקופה זו יפעל המשרד להשלים את התקנת חקיקת המשנה הנדרשת לפי החוק.

לעניין סעיף 2 לטיוטה: מוצע להאריך את תוקפן של הוראות השעה שנקבעו בסעיף 253(א) ו-(ב) בשנה נוספת מיום תחילתו של החוק המוצע. הוראות שעה כוללות את שני אלה:

- (1) אפשרות ליבוא רכב משומש, שטרם חלפו 12 חודשים ממועד ייצורו של הרכב ועד מועד רישומו בישראל, על ידי יבואן זעיר כהגדרתו בחוק;
- (2) פטור מתחולתן של הוראות מסוימות לעניין יבוא רכבים שאינם מסוג רכב נוסעים או רכב מסחרי.

המשרד נערך לשינויים מהותיים בהוראות שעה אלה, מתוך הפקת לקחים על מהנעשה בשוק יבוא הרכב, אך עבודת המטה לגיבוש הצעות אלה טרם הושלמה, ועמדת המשרד היא שאין מקום לביטולן של הוראות השעה הקיימות בלי שילוו בשינויים נוספים.

הארכת תוקפן של הוראות השעה כאמור מטרתה לאפשר את קידום הליכי החקיקה הנדרשים לצורך השלמת בחינה להטמעת הוראותיהן בנוסח החוק ושינויים נלווים.

תזכיר החוק הופץ להערות הציבור עד ליום 8.7.2023 בשעה 23:59. נוסח סופי של טיוטת החוק יונח על שולחן הממשלה.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

תקציב וכח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי.

החלטות קודמות של הממשלה

אין

עמדת היועצת המשפטית של המשרד יוזם ההצעה

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי-פיסקלי) סמך ידיו מבחינה משפטית על הצעת החוק. מצורפת בזאת חוות דעת משפטית של היועצת המשפטית של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים.

סיווגים

סיווג ראשי: 07 חקיקה ממשלתית

תחום פעולה עיקרי: 05 תשתיות וסביבה

מגישה: שרת התחבורה והבטיחות בדרכים

ט"ז בתמוז התשפ"ג
05 ביולי 2023

טיוטת חוק

שם החוק המוצע

חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תיקון מס' 11), התשפ"ג-2023

א. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

טיוטת חוק זו עניינה בהארכת הוראות זמניות הקבועות בחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016, בהתאמה לצרכי האסדרה הקיימים לעת הזו.

ב. השפעת תזכיר החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם, משרדים אחרים ורשויות אחרות.

אין השפעה

ג. עמדות היועצת המשפטית לממשלה

המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (כלכלי), אישר את הצעת החוק מבחינה משפטית.

ד. להלן נוסח החוק המוצע ודברי הסבר

הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תיקון מס' 11) (הארכת תקופות), התשפ"ג-2023

1. תיקון סעיף 247 בחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 247(א), ברישה, במקום הסיפה החל במילים "או עד יום" יבוא "או עד יום י"ב באב התשפ"ד (16 באוגוסט 2024), לפי המוקדם".
2. תיקון סעיף 253 בסעיף 253 לחוק העיקרי –
 - (1) בסעיף קטן (א), במקום "בתקופה של שש שנים מיום התחילה" יבוא "בתקופה שמיום התחילה עד תום שנה מיום תחילתו של חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תיקון מס' 11), התשפ"ג-2023";
 - (2) בסעיף קטן (ב), "במקום "ארבע שנים מיום התחילה" יבוא "בתקופה שמיום התחילה עד תום שנה מיום תחילתו של חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תיקון מס' 11), התשפ"ג-2023".
3. תחילתו של סעיף 2 לחוק זה ביום ל' באב התשפ"ג (17 באוגוסט 2023).

דברי הסבר

סעיף 1 חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016 (להלן – החוק) מסדיר את ענף הרכב בישראל על תחומיו השונים. טרם חקיקת החוק הוסדר ענף הרכב באמצעות חמישה צווי פיקוח שהוצאו מכוח חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957 (להלן – צווי הפיקוח). בשל הצורך להתקין עשרות רבות של תקנות לפי החוק, נקבעה הוראת שמירת תוקף בסעיף 247(א) לחוק ולפיה צווי הפיקוח והוראות הנוהל שנקבעו מכוחם ופורסמו באתר האינטרנט של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן – המשרד) ימשיכו לעמוד בתוקפם גם לאחר חקיקת החוק, וזאת כל עוד לא נכנסו לתוקפן הוראות במקומם לפי החוק בעניינים המוסדרים בהם או עד תום שנתיים מיום תחילתו של החוק ביום ט"ז בתשרי התשע"ז (18 באוקטובר 2016), לפי המוקדם. מועד זה הוארך מספר פעמים ולאחרונה הוארך בצו רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (הארכת התקופה האמורה בסעיף 247(א) לחוק), התשפ"ג-2023, עד יום כ"ט באב התשפ"ג (16 באוגוסט 2023).

עד כה הותקנו תשעה קבצי תקנות לפי החוק, כמפורט להלן, המחליפות את צווי הפיקוח המנויים בפסקאות (2) ו-(4) של סעיף 247(א): תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (יבוא רכב ושיווק וסחר ברכב), התשע"ז-2016; תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (ייבוא רכב ושיווק, תיווך

¹ ס"ח התשע"ו, עמ' 970; התשפ"ג, עמ' 407.

בייבוא אישי ואגרות), התשע"ז-2016; תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (הפחתה של סכומי העיצום הכספי), התשע"ז-2017; תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (סירוב לתת שירות), התשע"ז-2017; תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (השפעה אסורה על שיקול דעת של שמאי רכב), התשע"ח-2018; תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (פעולות ברכב המותרות שלא במוסד או במוסד נייד), התשע"ח-2018; תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (ייצור מוצרי תעבורה, ייבואם והסחר בהם), התשע"ח-2018; תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (מוסכים), התשפ"ב-2022; תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תנאים לרישוי מוסכים ומנהלים מקצועיים של מוסכים ולהסמכת בוחנים בבחינות לרישוי של מנהלים מקצועיים והוראות שונות), התשפ"ב-2022.

עם זאת, עדיין ישנן תקנות שטרם הושלמה חקיקתן. תקנות אלה צפויות להחליף את צווי הפיקוח המנויים בפסקאות (1), (3) ו-(5) של סעיף 247(א) (צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור רכב והרכבתו); צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור מוצרי תעבורה והסחר בהם), התשמ"ג-1982); צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שמאי רכב), התש"ס-1980; התשכ"ז-1967. תקנות אלה מצויות בשלבי הכנה מתקדמים, אך בשל המורכבות הרבה הכרוכה בהתקנתן טרם הושלמה התקנתן.

כדי למנוע מצב של ריק סטטוטורי ביחס לאותם תחומי פעילות בתחום הרכב, שבהם טרם עלה בידי המשרד להשלים את חקיקת המשנה לפי החוק, מוצע לתקן את סעיף 247(א) לחוק ולהאריך את התקופה שבה יעמדו צווי הפיקוח בתוקפם, אם לא נכנסו לתוקפן הוראות במקומם, עד יום י"ב באב התשפ"ד (16 באוגוסט 2024). במהלך תקופה זו יפעל המשרד להשלים את חקיקת המשנה הנדרשת לפי החוק.

יובהר, כי שרת התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן – השרה), באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, תהיה רשאית להאריך את תקופת תוקפן של צווי הפיקוח מעבר לתקופת התוקף המוצעת בסעיף 247(א), בתקופות נוספות שלא יעלו במצטבר על שישה חודשים, וזאת בהתאם להוראות סעיף 247(ב).

סעיף 2 סעיף 253 לחוק קובע הוראות שעה לעניין ייבוא רכב משומש באמצעות יבואן זעיר, למשך שש שנים מיום תחילתו של החוק (ר' סעיף קטן (א)) ולעניין ייבוא רכבים שאינם מסוג רכב נוסעים (M) או רכב מסחרי (N), למשך ארבע שנים מיום תחילתו של החוק (ר' סעיף קטן (ב)). מטרתן של ההוראות האמורות לאפשר לרשויות וליבואנים להיערך להחלת מלוא הוראות החוק על ייבוא כאמור. תקופות אלו הוארכו מספר פעמים, ולאחרונה הוארכו עד יום כ"ט באב התשפ"ג (16 באוגוסט 2023).

מוצע להאריך את תקופת תוקפן של הוראות השעה האמורות כך שיעמדו בתוקפן עד תום שנה מיום תחילתו של סעיף 253(א) ו-(ב) לחוק כנוסחו בסעיף 2 המוצע, היינו: עד יום י"ב באב התשפ"ד (16 באוגוסט 2024). הארכה כאמור תאפשר לקדם בתקופה האמורה שינויים בדרישות מיבואני הרכב כהוראות זמניות, שיאפשרו לבחון את השפעתן על התחרותיות בשוק יבוא הרכב, וזאת על רקע הפקת לקחים מהנעשה בשוק יבוא הרכב ובהמשך לעבודת מטה לגיבוש הצעות חקיקה בעניינים כאמור אשר טרם הושלמה.

יובהר, כי גם בעניין זה השרה, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, תהיה רשאית להאריך את תקופת תוקפן של הוראות השעה האמורות מעבר לתקופת התוקף המוצעת בסעיף 253(א) ו-(ב), בתקופות נוספות של ששה חודשים בכל פעם ובלבד שסך תקופות ההארכה לא יעלה על משנתיים, וזאת בהתאם להוראות סעיף 253(ד)(1).

סעיף 3 מוצע לקבוע כי תחילתו של סעיף 2 לחוק המוצע המתקן את סעיף 253 לחוק, ביום ל' באב התשפ"ג (17 באוגוסט 2023). זאת, כדי ליצור רציפות בתחולתן של הוראות השעה לעניין ייבוא רכב

הקבועות בסעיף 253(א) ו- (ב) לחוק, אשר כאמור לעיל עומדות בתוקפן עד יום כ"ט באב התשפ"ג (16 באוגוסט 2023).

משרד התחבורה
והנתיחות בדרכים

לשכת היועצת המשפטית

ירושלים, ט"ז תמוז התשפ"ג
5 ביולי, 2023

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה

חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תיקון מס' 11), התשפ"ג-2023

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים

מוצע לבצע חקיקה מואצת של טיוטת החוק הנ"ל, על מנת שניתן יהיה לאשרה בקריאה ראשונה במהלך השבוע הקרוב ולהשלים את חקיקתה בקריאה שניה ושלישית עד תום כנס הקיץ של הכנסת.

מדובר בהארכת תוקף של שלושה הסדרים בחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016 (להלן – החוק), שתוקפם עומד לפקוע ביום 16 באוגוסט 2016.

האחד, מתן תוקף לצווי פיקוח המסדירים את ענפי ייצור רכב, מוצרי תעבורה ושמאות רכב בהשלמה להסדרים הראשוניים הקבועים בחוק, וזאת עד להשלמת חקיקת המשנה מכוחו של החוק שמצויה בשלבים מתקדמים.

שני האחרים הם הוראות שעה בתחום יבוא הרכב, הקובעות הקלות מסוימות בתחום יבוא הרכב לעומת הסדרי הקבע בפרק ד' לחוק. המשרד מצוי בעבודת מטה שטרם הושלמה לגבי הסדרים אחרים מתוך הפקת לקחים מהנעשה בשוק יבוא הרכב. התבטלות הוראות השעה בשלב זה ובטרם הושלמה עבודת המטה תביא לתחולה של הוראות הקבע המחמירות, שהשוק אינו בשל להן.

תזכיר החוק פורסם להערות הציבור לפרק זמן מקוצר, עד ליום 8 ביולי 2023. ככל שעד למועד ישיבת הממשלה תתקבלנה הערות ציבור נוספות המשליכות על ההצעה יועבר עדכון בהתאם.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרון

טיוטת החוק תאריך את המצב המשפטי הקיים, עד להשלמת הכנת ההסדרים החליפיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם

לא רלוונטי

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה

אין מניעה משפטית מקבלת החלטה שעיקרה האצת הליך החקיקה.

יעל כהן, עו"ד

היועצת המשפטית

משרד התחבורה והנתיחות בדרכים